

KRONIKA

1960.XII.26—1961.I.18 Valstybinėje respublikinėje bibliotekoje Kaune veikė Jonui Jablonskiui (1860—1960) skirta paroda (3 standai). Parodoje buvo išdėstyti J. Jablonskio raštai, rankraščių faksimilės, nuotraukos ir straipsniai apie J. Jablonskį.

1960 m. gruodžio 24 d. Lietuvos TSR Mokslų akademijos posėdžių salėje (Vilnius, Lenino prosp. 3) įvyko mokslinė konferencija, skirta išžymaus lietuvių kalbininko J. Jablonskio 100 metų gimimo sukakčiai paminėti.

Konferenciją atidarė Lietuvių kalbos ir literatūros instituto direktorius, Lietuvos TSR MA akademikas K. Korsakas.

Konferencijoje buvo perskaityti pranešimai: 1) „J. Jablonskis — lietuvių literatūrinės kalbos ugdytojas“— Lietuvių k. ir lit. instituto Dabartinės literatūrinės kalbos sektoriaus vadovas, filologijos m. kand. K. Ulvydas; 2) „J. Jablonskis — žodynininkas“— Lietuvių k. ir lit. instituto mokslinis bendradarbis, filologijos m. kand. B. Tolutienė; 3) „J. Jablonskio ir Žemaitės literatūrinis bendradarbiavimas“— Lietuvių k. ir lit. instituto mokslinis bendradarbis A. Šešelgis.

Prisiminimus apie J. Jablonskį papasakojo Lietuvos TSR MA akademikas J. Žiugžda ir rašytojas-pedagogas M. Šikšnys.

*

1960 m. gruodžio 28 d. įvyko Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko v. universiteto Lietuvių kalbos katedros organizuota mokslinė konferencija, skirta išžymaus lietuvių kalbininko Jono Jablonskio 100 metų gimimo sukakčiai paminėti.

Konferencijoje buvo perskaityti šie pranešimai: „J. Jablonskis ir dabartinė lietuvių literatūrinė kalba“— doc. J. Palionis, „J. Jablonskis — vertimų taisytojas“— LTSR Valstybinės Grožinės literatūros leidyklos vyresn. red. D. Urbas, „J. Jablonskio rankraštinis palikimas“— lietuvių kalbos mokslinio būrelio narys stud. A. Pupkis.

Įdomių prisiminimų apie J. Jablonskio gyvenimą ir darbą papasakojo prof. J. Balčikonis, prof. B. Pranskus, prof. M. Račkauskas, prof. Z. Žemaitis, Kauno Politechnikos instituto vyr. dėst. Z. Kuzmickis.

Konferencijos metu buvo suorganizuota J. Jablonskio raštų, rankraščių ir straipsnių apie jį parodėlė. Renkant medžiagą parodėlei, daug padėjo lietuvių kalbos mokslinio būrelio nariai ir Universiteto Mokslinės bibliotekos darbuotojai.

Konferencijoje dalyvavo gausus svečių būrys iš LTSR Mokslų akademijos, Vilniaus Valstybinio Pedagoginio instituto, leidyklų ir kt. įstaigų.

1960 m. gruodžio 30 d. Kapsuko Jono Jablonskio vardo vidurinės mokyklos salėje įvyko didžiojo lietuvių kalbininko Jono Jablonskio šimtųjų gimimo metinių minėjimas. Pranešimą „Jonas Jablonskis — lietuvių literatūrinės kalbos mokytojas“ skaitė LTSR Mokslų akademijos Lietuvių kalbos ir literatūros instituto sektoriaus vedėjas, filologijos m. kand. K. Ulvydas. „J. Jablonskis ir dabartinė J. Jablonskio vardo mokykla“ — skaitė buvęs šios mokyklos auklėtinis, filologijos m. kand. J. Sabaliauskas.

Konferencijoje dalyvavo rajono mokytojai, svečiai iš Kauno J. Jablonskio v. vid. mokyklos, LTSR Mokslų akademijos.

1960 m. gruodžio 30 d. Kauno miesto viduriniųjų ir septynmečių mokyklų lietuvių kalbos ir literatūros mokytojai surengė Jono Jablonskio šimtųjų gimimo metinių minėjimą.

Pranešimą „J. Jablonskio gyvenimas ir darbai“ skaitė Kauno m. J. Jablonskio v. vid. mokyklos mokytoja M. Dundulienė.

Prisiminimus apie J. Jablonskį papasakojo prof. J. Balčikonis, Kauno Politechnikos instituto vyr. dėst. Z. Kuzmickis, Kauno m. Komjaunimo v. vid. mokyklos mokytojas A. Kalnius.

1960 m. gruodžio 30 d. Vilniaus Valstybiniame Pedagoginiame institute Jono Jablonskio šimtųjų gimimo metinių minėjimą surengė Lietuvių kalbos katedra ir SMD lietuvių kalbos būrelis.

Iškilmingą minėjimą atidarė instituto Lietuvių kalbos katedros vedėjas prof. J. Budzinskis. Savo įžanginiame pranešime jis apibūdino J. Jablonskį kaip įžymų lietuvių kalbininką, švietėją ir pedagogą. Buvo perskaityti du moksliniai pranešimai: pedagogikos mokslų kandidatės M. Karčiauskienės „J. Jablonskis — žymus lietuvių pedagogas“ ir vyr. dėst. V. Aurylos „J. Jablonskio nuopelnai lietuvių vaikų literatūrai“.

Su įdomumu buvo išklaustyti prof. M. Račkausko, lietuvių rašytojo ir pedagogo M. Sikšnio ir buvusio J. Jablonskio asmeninio sekretoriaus filologijos m. kand. J. Senkaus prisiminimai apie įžymų kalbininką prof. J. Jablonskį.

Minėjime dalyvavo nemažas būrys studentų, mokytojų, dėstytojų, svečių iš Vilniaus Valstybinio V. Kapsuko v. universiteto ir LTSR Mokslų akademijos.

Vilniaus Valstybinio Pedagoginio instituto SMD lietuvių kalbos būrelis, vadovaujamas vyr. dėst. K. Kuzavinio, surengė J. Jablonskio parašytų veikalų, straipsnių apie J. Jablonskį ir pedagoginio instituto studentų mokslinių darbų apie J. Jablonskio gyvenimą, veiklą ir jo kalbinius taisymsus parodėlę.

Būrelio narė P. Katinaitė jubiliejaus proga instituto laikraštyje „Tarybinis studentas“ išspausdino specialų straipsnį apie J. Jablonskio gyvenimą ir darbus.

*

1960 m. gruodžio 30 d. Šiaulių Pedagoginio instituto SMD lietuvių kalbos būrelis suorganizavo įžymaus lietuvių kalbininko J. Jablonskio šimtųjų gimimo metinių minėjimą.

Minėjime pranešimus skaitė: vyr. dėst. V. Sirtautas „J. Jablonskio mokslinio darbo metodas“ ir lietuvių kalbos ir literatūros spec. V kurso studentė S. Dobilaitytė „J. Jablonskio gyvenimas ir mokslinė veikla“.

Būrelio nariai suorganizavo J. Jablonskio kalbinio palikimo parodėlę.

Instituto studentai Vl. Štaras ir J. Bielskis, remdamiesi J. Jablonskio mokymu, iškėlė kai kurias kalbos negeroves, pasitaikančias instituto pranešimuose, skelbimuose ir kt.

*

1961 m. sausio 14 d. Kauno miesto Jono Jablonskio v. vid. mokykloje įvyko iškilmingas vakaras, skirtas J. Jablonskiui paminėti.

Pranešimą „Kuo mums brangus Jonas Jablonskis“ skaitė mokytoja M. Dundulienė.

J. Jablonskio šimtųjų gimimo metinių proga buvo įsteigtas „Kauno m. J. Jablonskio v. vidurinės mokyklos Garbės ženklas“, kuriuo buvo apdovanoti geriausieji mokyklos mokiniai.

Vakare dalyvavo Kauno m. liaudies švietimo vadovai, viduriniųjų mokyklų literatai, svečiai iš Kapsuko m. J. Jablonskio v. vidurinės mokyklos, mokyklos šefai — fabrikų „Banga“ ir „Kova“ atstovai.

E. Eidukaitienė
